
Aika 13.10.2026, klo 17:30

Paikka Heinsuon koulun kabinetti, Terveystie 10, 15870 Hollola

Käsiteltävät asiat

§ 43 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 44 Pöytäkirjan tarkastus

§ 45 Asialistan hyväksyminen

§ 46 Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma, Päijät-Hämeen ympäristöterveys, 2. käsittely

§ 47 Ympäristöterveydenhuollon maksutaksa 1.1.2027 alkaen

§ 48 Valvontaeläinlääkärin määräaikaisen viran voimassaolon jatkaminen

§ 49 Talousarvion toteutuminen Päijät-Hämeen ympäristöterveys 1-8 2026

§ 50 Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteumaraportti 31.8.2026

§ 51 Päätös kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuuden muuttamisesta

§ 52 Ilmoitusasiat

§ 53 Ajankohtaiset asiat

Osallistujat

Minna Nieminen, puheenjohtaja
Ben Karelberg, 1. varapuheenjohtaja
Kirsi Hakkala, sihteeri
Joni Jaatinen
Eerik Järvinen
Seija Kasurinen
Tarja Kuoppa
Jouni Lemmetti
Mika Salminen
Riikka Sipponen-Kauhala
Jukka Tammelin
Sanna-Kaisa Tervala
Mika Lampola, kunnanhallituksen puheenjohtaja
Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja
Silja Mäkelä

§ 43

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valtuusto on kokouksessaan 21.9.2026 § 63 valinnut ympäristöterveyslautakunnan jäseneksi Ben Karelbergin kuluvalle toimikaudelle 31.5.2027 asti sekä toimikaudeksi 1.6.2027-31.5.2029 ja hänen tilalleen varajäseneksi Olli Jokisen sekä varapuheenjohtajaksi Ben Karelbergin kuluvalle toimikaudelle 31.5.2027 asti.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 44

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Eerik Järvinen ja Ben Karelberg.

§ 45

Asialistan hyväksyminen

Kunnan hallintosäännön § 132 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön § 133 mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

Ympäristöterveyslautakunta, § 38, 08.09.2026

Ympäristöterveyslautakunta, § 46, 13.10.2026

§ 46

Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma, Päijät-Hämeen ympäristöterveys, 2. käsittely

HOLDno-2026-654

Ympäristöterveyslautakunta, 08.09.2026, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2030 Päijät-Hämeen ympäristöterveys

Hollolan kunnanhallitus on antanut ohjeet vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi toiminnan kuvauksen, palvelujen laajuutta kuvaavat tunnusluvut ja palvelusuunnitelman vuodelle 2027 sekä suunnitelmavuosille. Toiminnalliset tavoitteet perustuvat ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisessa valvontasuunnitelmassa määritettyihin valvonnan tavoitteisiin.

Ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioluvut (käyttötalous) sekä toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan riskit on esitetty liitteenä olevassa talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa 2028-2030. Ympäristöterveydenhuollon tilikauden tulos on 0 €. Investointeja ei esitetä vuodelle 2027 eikä suunnitelmavuosille.

Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu sekä ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti talousarviossa on esitetty erikseen eläinlääkintähuollon, terveydensuojelun ja ympäristöterveydenhuollon hallinnon toimintatuotot ja toimintakulut. Hallinnon menot on jaettu toimintakulujen suhteessa eläinlääkinnän ja terveydensuojelun vastuualueille ja hallinnon välilliset kulut katetaan kokonaan näiden kahden vastuualueen omalla laskutuksella.

Ympäristöterveydenhuollon nettokustannukset eläinlääkintähuollosta ja terveydensuojelusta jaetaan sopijapuolille palveluhinnaston mukaisten palvelujen käytön suhteessa. Ympäristöterveydenhuollon palveluhinnasto on talousarvioehdotuksen liitteenä. Palveluhinnaston ja kuntakohtaisten suoriteennusteiden perusteella on laskettu ennusteet kuntien maksuosuuksiksi.

Yhteistoimintasopimuksen kohdan seitsemän mukaan ympäristöterveyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen. Ennen kunnanhallitukselle tehtävää esitystä sopimuskunnille varataan mahdollisuus määrääjässä antaa kommenttinsa ympäristöterveydenhuollon talousarvioehdotuksesta.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta lähettää liitteenä olevan ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioehdotuksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 sopimuskuntiin lausunnolle. Ympäristöterveyslautakunta käsittelee talousarvion kokouksessaan 13.10.2026 ja esittää sen hyväksyttäväksi Hollolan kunnanhallitukselle. Talousarvioehdotuksessa on esitetty arviot kuntien maksuosuuksista vuonna 2027 ja suunnitelmavuosina. Kuntien kannanotot talousarvioehdotukseen pyydetään toimittamaan 6.10.2026 mennessä Hollolan kunnan kirjaamoon.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 13.10.2026, § 46

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

- 1 Lausunto Hartola kh 21.9.2026 § 139 Ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
- 2 Lausunto Hollola kh 28.9.2026 § 267 Ympäristöterveyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
- 3 Lausunto Heinola kh 28.9.2026 § 176 Ympäristöterveyslautakunnan vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
- 4 Lausunto Iitti kh 21.9.2026 § 156 Ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
- 5 Lausunto Kärkölä kh 28.9.2026 § 177 Ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma
- 6 Lausunto Orimattila kh 28.9.2026 § 403 Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma, Päijät-Hämeen ympäristöterveys
- 7 Lausunto Padasjoki kh 28.9.2026 § 157 Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelmasta
- 8 Lausunto Sysmä kh 28.9.2026 § 227 Päijät-Hämeen ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelma

Ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaan ympäristöterveyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen.

Ympäristöterveyslautakunta on käsitellyt 8.9.2026 seudullisen ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2030 ja lähettänyt sen lausunnolle sopimuskuntiin.

Lausuntoesityksestä saatiin 6.10.2026 määräaikaan mennessä Heinolan ja Orimattilan kaupungeilta sekä Hartolan, Hollolan, Iitin, Kärkölän, Padasjoen ja Sysmän kunnilta. Lausunnoissa ei tuotu esille muutostarpeita lausunnolla olleeseen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen. Lausunnoissa pidettiin myönteisenä kuntien maksuosuuden pienenemistä. Niissä nostettiin esille mm. palvelujen

tasapuolisuus kaikissa kunnissa, nykyisen palveluverkon säilyttäminen sekä suoritteiden ja talouden läpinäkyvä ja säännöllinen seuranta ja raportointi sopimuskunnille.

Terveydensuojelun vastuualueella toimintakulut laskevat 0,1 % verrattuna 2026 talousarvioon. Toimintatuotot kokonaisuudessaan laskevat 0,1 %, ulkoiset maksutuotot nousevat 3,6 % ja kuntien maksuosuudet laskevat 2,3 %.

Eläinlääkintähuollon toimintakulut nousevat 2,9 %. Toimintatuotot kokonaisuudessaan nousevat 2,9 %, ulkoiset myyntituotot nousevat 61,4 % (41 100 €), tämä johtuu klinikkamaksujen paremmasta ennustettavuudesta vuodelle 2027. Kuntien maksuosuudet laskevat 0,4 %.

Ympäristöterveydenhuollon nettokustannukset eläinlääkintähuollosta ja terveydensuojelusta jaetaan sopijapuolille palveluhinnaston mukaisten palvelujen käytön suhteessa. Palveluhinnaston ja kuntakohtaisten suorite-ennusteiden perusteella on laskettu ennusteet kuntien maksuosuuksiksi.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta

1. hyväksyy osaltaan ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.
2. päättää esittää Hollolan kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioesityksen vuodelle 2027 sekä vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman.

Tiedoksi

sopimuskunnat, hallinto- ja talousjohtaja, talouspalvelut

Ympäristöterveyslautakunta, § 76, 09.12.2025

Ympäristöterveyslautakunta, § 47, 13.10.2026

§ 47

Ympäristöterveydenhuollon maksutaksa 1.1.2027 alkaen

HOLDno-2024-972

Ympäristöterveyslautakunta, 09.12.2025, § 76

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Liitteet

1 Ympäristöterveydenhuollon maksutaksa 1.1.2026 v2

Ympäristöterveydenhuollon valvontakohteilta ja asiakkailta perittävistä maksuista säädetään elintarvikelaissa, terveydensuojelulaissa, tupakkalaissa, lääkelaissa sekä eläinlääkintähuoltolaissa. Maksujen suuruus määritetään osittain lainsäädännössä (esim. elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisen perusmaksun suuruus), mutta valtaosin perittävien maksujen suuruus määritetään kunnan valvontaviranomaisen vahvistamassa taksassa.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026 alkaen. Lakimuutokseen liittyen ympäristöterveyslautakunta on tehnyt päätöksen (27.5.2025, § 29) kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuudesta. Päätöksen mukaiset täydentävät eläinlääkäripalvelut tulee hinnoitella markkinaperusteisesti. Näiden palvelujen asiakashinta muodostuu kunnaneläinlääkäriin perimästä kunnallisen eläinlääkäritaksan mukaisesta palkkiosta ja kunnan perimästä maksusta. Kunnan tulee määritellä maksu siten, että kilpailutilanteessa markkinoilla järjestettävien palvelujen hinnoittelu on kuntalaissa tarkoitetulla tavalla markkinaperusteista (KL 128 §). Tämä tarkoittaa, että

- hintojen on katettava kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset, hallinnon yleiskustannusten osuus ja kohtuullinen tuotto-odotus
- hinnoittelu on dokumentoitava ja perusteltava osana kunnan sisäistä ohjeistusta sekä taksapäätöksen perustelua
- myös tavoitetuoton määrittely esitetään ja perustellaan maksutaksapäätöksen perusteluissa. Hinnoittelun tulee perustua liiketaloudellisesti kannattavaan toimintaan, eli toimintaan, joka tuottaa voittoa pidemmällä aikavälillä eli käytännössä tuottoa sitoutuneelle pääomalle tai liikevoittoa.

Täydentävien eläinlääkäripalvelujen laskennassa on noudatettu Kuntaliiton ohjetta Ohje eläinlääkäripalveluiden markkinaehtoiseen hinnoitteluun (päivitetty 20.11.2025). Markkinaperusteinen tuntihinta on 61,90 euroa (alv 0%). Laskennassa on otettu huomioon kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuneet kustannukset sekä hallinnon yleiskustannukset. Markkinaperusteiseen hintaan sisältyvä tuotto-odotus on laskettu 8 %:n mukaan. Tämän katsotaan vastaavan markkinoiden mukaista keskimääräistä liikevoittoprosenttia. Praktiikkatulolle laskettava tuotto-odotus perustuu arvioon, koska täydentävien palveluiden osuudesta ei ole vielä täsmällistä tietoa. Arviona on käytetty 1 €/h (alv 0%). Praktiikkatulon tuotto-odotusta tarkennetaan toteutuneiden tietojen valossa tilinpäätöstietojen 2026 perusteella.

Eläinlääkintähuoltolain mukaan kunnan tulee periä itse tuottamistaan eläinlääkäripalveluista eläimen omistajalta tai haltijalta maksu, kun eläintä hoidetaan eläinlääkärin vastaanotolla (ns. klinikkamaksu). Maksun tulee olla käyttäjän kannalta kohtuullinen eikä se voi ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia. Maksu voidaan periä myös virka-ajan ulkopuolella järjestetystä keskitetystä puhelinpalvelusta. Nämä maksut sisältyvät jo voimassa olevaan Päijät-Hämeen ympäristöterveyden maksutaksaan. Maksutaksaluonnoksessa ehdotetaan klinikkamaksun porrastamista aikaperusteisesti kahteen maksuluokkaan. Niiden lisäksi ehdotetaan päivystysajalta perittäväksi korkeampaa klinikkamaksua. Vastaanotolla hoidettavien eläinten päivystyksestä vastaa 1.1.2026 alkaen Lahden kaupunki koko Päijät-Hämeen alueella, mutta päivystäjien on mahdollista esim. ruuhkatilanteissa keskenään sopia työnjaosta toisin. Näitä tilanteita varten on tarpeen sisällyttää taksaan klinikkamaksu myös päivystysajalle.

Myös tila- ja vastaanottokäyntien yhteydessä käytettävien Päijät-Hämeen ympäristöterveyden omistamien laitteiden käytöstä peritään eläimen omistajalta maksu.

Klinikka- ja laitemaksujen hinnat on laskettu siten, että ne arvonlisäverollisina ovat tasasummia. Tämä helpottaa eläinlääkäreiden laskutusta.

Maksut kerätään ensisijaisesti Hollolan kunnan maksupäätteellä suoraan asiakkaalta. Mikäli tämä ei onnistu, asiakkaalle toimitetaan lasku. Käteismaksu ei ole mahdollinen.

Terveystensuojelun vastuualueen osalta maksutaksaan ei esitetä muutoksia. Taksaan on lisätty täsmennys tarkastuksista perittävään vähimmäismaksuun.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää hyväksyä Päijät-Hämeen ympäristöterveyden maksutaksan 1.1.2026 alkaen liitteen 1 mukaisena.

Taksaa sovelletaan 1.1.2026 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 13.10.2026, § 47

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Hanna Lindholm, eläinlääkintähuollon päällikkö, hanna.lindholm@hollola.fi

Sanna Kousa, terveydensuojeluinsinööri, sanna.kousa@hollola.fi

Mika Rouhiainen, johtava terveydensuojeluinsinööri, mika.rouhiainen@hollola.fi

Liitteet

1 Ympäristöterveydenhuollon maksutaksa 1.1.2027 luonnos

Ympäristöterveydenhuollon valvontakohteilta ja asiakkailta perittävistä maksuista säädetään elintarvikelaissa, terveydensuojelulaissa, tupakkalaissa, lääkelaisissa sekä eläinlääkintähuoltolaissa. Maksujen suuruus määritetään osittain lainsäädännössä

(esim. elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaisen perusmaksun suuruus), mutta valtaosin perittävien maksujen suuruus määritetään kunnan valvontaviranomaisen vahvistamassa taksassa.

Liitteenä oleva luonnos Päijät-Hämeen ympäristöterveyden maksutaksaksi 1.1.2027 alkaen pohjautuu voimassa olevaan, ympäristöterveyslautakunnan 9.12.2025 hyväksymään Päijät-Hämeen ympäristöterveyden taksaan vuodelle 2026. Taksaan tehdyistä muutoksista on neuvoteltu Lahden kaupungin ympäristöterveyden kanssa, koska on tarkoituksenmukaista, että toimijoita laskutetaan samoilla periaatteilla koko Päijät-Hämeen alueella. Eläinlääkintähuollon maksuja ei ole yhtenäistetty Lahden ympäristöterveyden kanssa.

Voimassa olevaan ympäristöterveydenhuollon taksaan verrattuna taksaluonnokseen vuodelle 2027 on tehty terveydensuojelun vastuualueen maksuihin noin 5,3 %:n korotus. Valvonnan tuntihinnaksi terveydensuojelun vastuualueella esitetään 80 € / tunti. Käyntimaksua ei esitetä muutettavaksi. Maksutaksan päivityksen yhteydessä on tarkasteltu myös tarkastuksiin käytettävää aikaa ja nostettu sitä hieman joidenkin kohteiden osalta vastaamaan tarkastuksiin todellisuudessa kuluvaan aikaan. Rekisteröityjen elintarvikehuoneistojen aloitusilmoituksesta perittävään maksuun on sisällytetty myös lopetusilmoituksen käsittelystä perittävä maksu. Lopetusilmoituksen käsittelystä perittävän maksun laskuttaminen on ollut käytännössä haastavaa, kun kohteet ovat jo lopettaneet toimintansa eikä yrittäjää enää välttämättä tavoiteta.

Eläinlääkintähuollon asiakasmaksujen korotus kohdistuu pääosin lyhyiden vastaanottokäyntien hintaan, joka koskee mm. tarttuvien tautien ennaltaehkäisyyn liittyviä käyntejä ja säännöllisiä pistoshoitoja. Näitä käyntejä vastaanotoilla on lukumääräisesti eniten.

Esitetyt muutokset maksutaksaan on huomioitu Päijät-Hämeen ympäristöterveyden vuoden 2027 talousarvion valmistelussa.

Tietopyyntöihin / asiakirjapalveluihin liittyvien kulujen laskuttamisen osalta noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa Hollolan kunnan hinnastoa.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää hyväksyä Päijät-Hämeen ympäristöterveyden maksutaksan 1.1.2027 alkaen liitteen 1 mukaisena.

Taksaa sovelletaan 1.1.2027 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tiedoksi

eläinlääkintähuollon päällikkö, talouspalvelut, info@hollola.fi, terveysvalvonta@hollola.fi

Ympäristöterveyslautakunta, § 5, 15.01.2025
Kunnanhallitus, § 33, 10.02.2025
Ympäristöterveyslautakunta, § 49, 09.09.2025
Kunnanhallitus, § 244, 15.09.2025
Ympäristöterveyslautakunta, § 48, 13.10.2026

§ 48

Valvontaeläinlääkärin määräaikaisen viran voimassaolon jatkaminen

HOLDno-2025-19

Ympäristöterveyslautakunta, 15.01.2025, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Valvontaeläinlääkärit hoitavat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, tuonnin ja viennin, merkinnän ja rekisteröinnin sekä eläinperäisten sivutuotteiden valvontaa. Päijät-Hämeen ympäristöterveydessä on kaksi valvontaeläinlääkärin virkaa. Eläinsuojelutarkastuksia tehdään vuosittain noin 250-300 kappaletta. Aluehallintovirasto korvaa kunnille em. tehtävien valvonnasta aiheutuvat kustannukset.

Valvonnan työtilanne on eläinten hyvinvoinnin valvonnan osalta pahoin ruuhkautunut. Vuoden 2024 lopussa vireillä oli yli sata eläinsuojeluasiaa, jotka odottavat tarkastusta. Uusintatarkastusta odottavia tapauksia on noin 60 kpl. Ilmoituksenvaraaisia, laajamittaista eläintenpitoa harjoittavien kohteiden säännöllistä valvontaa ei vuoden 2024 aikana ole ollut mahdollista kiireellisten tapausten vuoksi toteuttaa lainkaan.

Lainsäädännön mukaan valvonta tulee järjestää niin, että se on laadukasta ja tehokasta. Töiden ruuhkautumisen vuoksi eläinsuojeluilmoituksiin ei pystytä reagoimaan riittävän nopeasti. Lisäksi suuri työkuorma vaikuttaa merkittävästi henkilöstön työssä jaksamiseen. Työruuhkan purkamiseen on tarpeen osoittaa lisäresursseja.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää esittää Hollolan kunnanhallitukselle määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran perustamista Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen vuoden 2025 ajaksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 10.02.2025, § 33

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Liitteet

1 Valvontaeläinlääkäri tehtäväkuvaus ja kelpoisuus 2025

Hallintosäännön 39 §:n mukaan kunnanhallitus päättää virkojen perustamisesta lukuun ottamatta kunnajohtajan ja palvelualuejohtajien virkoja. Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunta on kokouksessaan 15.1.2025 § 5 päättänyt ehdottaa Hollolan kunnanhallitukselle valvontaeläinlääkärin määräaikaisen viran perustamista.

Päijät-Hämeen ympäristöterveydessä työskentelee kaksi valvontaeläinlääkärinä, joiden tehtävänä on eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, tuonnin ja viennin, merkinnän ja rekisteröinnin sekä eläinperäisten sivutuotteiden valvonta. Aluehallintovirasto korvaa kunnille em. tehtävien valvonnasta aiheutuvat kustannukset.

Eläinsuojeluvalvonnan työtilanne on pitkän ajan kuluessa pahoin ruuhkautunut. Työjonossa on akuutteja tarkastusta odottavia tapauksia niin paljon, ettei niihin pystytä reagoimaan kohtuullisessa ajassa. Akuutit eläinsuojelutehtävät ovat usein varsin työllistäviä ja suurta huolellisuutta vaativia, koska prosessiin voi herkästi liittyä asian eteneminen valituskäsittelyyn. Laajamittaisen, ammattimaisen eläintenpidon säännöllisiä tarkastuksia ei Päijät-Hämeen ympäristöterveydessä ole vuonna 2024 pystytty tekemään lainkaan. Työruuhkan purkamiseksi Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen on tarpeen osoittaa määräaikaisesti lisäresurssia eläinlääkintähuollon valvontatehtävien hoitamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää ympäristöterveyslautakunnan esityksen mukaisesti perustaa Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran vuodelle 2025.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 09.09.2025, § 49

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Hollolan kunnan hallintosäännön 39 §:n mukaan kunnanhallitus päättää virkojen perustamisesta lukuun ottamatta kunnajohtajan ja palvelualuejohtajien virkoja. Hollolan kunnanhallitus on 10.2.2025 § 10 päättänyt perustaa ympäristöterveyslautakunnan esityksestä Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran vuodelle 2025.

Päijät-Hämeen ympäristöterveydessä työskentelee kaksi vakituista valvontaeläinlääkärinä, joiden tehtävänä on eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, tuonnin ja viennin, merkinnän ja rekisteröinnin sekä eläinperäisten sivutuotteiden valvonta. Aluehallintovirasto korvaa kunnille em. tehtävien valvonnasta aiheutuvat kustannukset. Perusteluna viran perustamiselle on ollut valvonnan ruuhkautuneen työtilanteen purkaminen. Vuoden 2024 loppussa valvonnan työtilanne oli eläinten hyvinvoinnin valvonnan osalta pahoin ruuhkautunut.

Rekrytointiprosessin jälkeen määräaikainen valvontaeläinlääkäri aloitti virassa 5.5.2025. Sen jälkeen henkilöstötilanne valvonnassa on ollut melko rikkonainen poissaoloista johtuen ja lisäksi uuden henkilön perehdyttämiseen on kulunut aikaa. Näin valvonnan työjonoa ei ole toistaiseksi merkittävästi kyetty lyhentämään. Töiden ruuhkautumisen vuoksi eläinsuojeluilmoituksiin ei edelleenkään pystytä reagoimaan riittävän nopeasti jai suuri työkuorma vaikuttaa merkittävästi henkilöstön työssä jaksamiseen. Käytännön syistä johtuen valvontaan vuodelle 2025 osoitetun lisäresurssin vaikutukset näkyvät valvonnan suoritemäärissä vasta vuoden jälkipuoliskolla ja tämä ei riitä työjonon purkamiseen. Tarve lisäresurssille on myös vuonna 2026.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää esittää Hollolan kunnanhallitukselle määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran voimassaolon jatkamista 31.12.2026 saakka.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus, 15.09.2025, § 244

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Hallintosäännön 39 §:n mukaan kunnanhallitus päättää virkojen perustamisesta lukuun ottamatta kunnajohtajan ja palvelualuejohtajien virkoja. Hollolan kunnanhallitus on 10.2.2025 § 10 päättänyt perustaa ympäristöterveyslautakunnan esityksestä Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran vuodelle 2025. Perusteluna viran perustamiselle on ollut valvonnan ruuhkautuneen työtilanteen purkaminen. Aluehallintovirasto korvaa kunnille tehtävään kuuluvasta valvonnasta aiheutuvat kustannukset.

Rekrytointiprosessin jälkeen määräaikainen valvontaeläinlääkäri on aloittanut virassa 5.5.2025. Kun huomioidaan mm. uuden henkilön perehdytys ja yksikön vuosilomat, ei työruuhkaa ole toistaiseksi saatu juurikaan purettua. Vuodelle 2025 osoitetun lisäresurssin vaikutukset näkyvät valvonnan suoritemäärissä vasta vuoden jälkipuoliskolla ja tämä ei riitä työjonon purkamiseen. Tarve lisäresurssille on myös vuonna 2026. Tästä syystä ympäristöterveyslautakunta päätti kokouksessaan 9.9.2025 § 49 esittää kunnahallitukselle viran voimassaolon jatkamista 31.12.2026 saakka. Seudullisen ympäristöterveydenhuollon talousarvioehdotukseen vuodelle 2026 on kirjattu lisäresurssilla saavutettavaksi tavoitteeksi eläinten hyvinvointiin liittyvien tarkastusten määrän lisääminen vuositasona 100 kappaleella vuoden 2024 tilinpäätöksen toteumaan verrattuna.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää ympäristöterveyslautakunnan esityksen mukaisesti jatkaa määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran voimassaoloa 31.12.2026 saakka.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 13.10.2026, § 48

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Hanna Lindholm, eläinlääkintähuollon päällikkö, hanna.lindholm@hollola.fi

Hollolan kunnan hallintosäännön 39 §:n mukaan kunnanhallitus päättää virkojen perustamisesta lukuun ottamatta kunnajohtajan ja palvelualuejohtajien virkoja. Hollolan kunnanhallitus on 10.2.2025 § 10 päättänyt perustaa ympäristöterveyslautakunnan esityksestä Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen määräaikaisen valvontaeläinlääkärin viran vuodelle 2025. Lisäksi kunnanhallitus on 15.9.2025 § 244 päättänyt jatkaa viran voimassaoloa 31.12.2026 saakka.

Päijät-Hämeen ympäristöterveydessä työskentelee kaksi vakituista valvontaeläinlääkärinä, joiden tehtävänä on eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, tuonnin ja viennin, merkinnän ja rekisteröinnin sekä eläinperäisten sivutuotteiden valvonta. Määräaikainen valvontaeläinlääkäri on aloittanut virassa 5.5.2025. Perusteluna viran perustamiselle on ollut valvonnan ruuhkautuneen työtilanteen purkaminen. Lisääntynyt resurssointi ja syntyneet suoritteet eivät kuitenkaan ole toivotulla tavalla heijastuneet valvonnan työjonoon. Tällä hetkellä odottavia valvontakohteita on 104 kappaletta, kun tavoite on noin 60 kappaletta. Jonoa on saatu vuoden 2026 alussa purettua, mutta lisääntynyt ilmoitusmäärä lomakauden jälkeen on kasvattanut työjonon jälleen pitkäksi.

Tarkastustoiminnan vaatimukset ja luonne ovat nopeassa muutoksessa. Eläinsuojelutapausten hoito sekä niihin liittyvä dokumentaatio vaatii valvojilta yhä enemmän ammattitaitoa. Se hankaloittaa kunnaneläinlääkäreiden hyödyntämistä valvonnan apuna. Valvontatyötä on tehokkain tehdä sen henkilöstön voimin, jonka osaamiseen se selkeimmin kuuluu. Hallintovalituksia on vuonna 2026 tehty valvontaeläinlääkärin päätöksistä 14 kpl, kun vuonna 2025 valituksia oli 1 ja vuonna 2024 oli 4. Valituksiin käytetty työaika on valituksesta riippuen yhdestä työpäivästä viikkoon. Usein myös tapaukset, joista valitus syntyy, ovat tapauksen hoitoon käytettävän työmäärän suhteen suuria. Toistaiseksi kaikki käsitellyt hallintovalitukset on hylätty hallinto-oikeudessa.

Tietopyyntöjä valvontaan on vuonna 2026 tullut 14 kpl, joista osa on ollut huomattavan laajoja. Laajoja tietopyyntöjä on vuonna 2026 saatu mm. medialta ja kansalaisjärjestöiltä.

Vuonna 2026 valvonnassa on erityisesti keskitytty pitkään valvonnan piirissä olevien kohteiden asioiden hoitoon resurssoinnin parannuttua. Valvontaeläinlääkärit ovat vuonna 2026 syyskuun loppuun mennessä tehneet 275 tarkastusta. Vastaava luku vuodelta 2025 on 219. Valvonnan seurauksena kohteista pois otettuja eläimiä oli vuonna 2025 123 kpl ja vuonna 2026 syyskuun loppuun mennessä 179 kpl. Eläinten lukumäärä heijastelee tarkastusmääriä, mutta se kertoo myös valvonnan luonteesta ja sen vaikuttavuudesta.

Eläinten hyvinvoinnin ja terveyden valvonta on valtion tehtävä, jonka kunnat toimeenpanevat. Valtio korvaa kunnille tästä aiheutuvat kustannukset. Vuonna 2025 eläinten hyvinvoinnin ja terveyden valvonnasta on maksettu Päijät-Hämeen ympäristöterveydelle hieman enemmän valvontakorvauksia kuin siitä on aiheutunut kustannuksia. Mahdollisuutta määrääikasen viran jatkamiseen on tiedustettu Ruokavirastosta, joka on osaltaan hyväksynyt ehdotuksen.

Kolmannen viran säilyttäminen on tärkeää, koska valvonnan määrä, luonne ja sen tekemiseen tarvittava ammattitaito on huomioitava resursseissa. Valvonnan menestyksellä hoitaminen vaatii ammattitaitoisia, perehtyneitä tekijöitä, eikä valvonnan ruuhkaa ole enää muuttuvassa ilmapiirissä mielekäästä hoitaa kunnaneläinlääkäreiden tekemänä. Valvontaeläinlääkäreiden työ on henkisesti kuormittavaa ja henkilöstön työssä jaksamisen kannalta on myös tärkeää riittävän valvontahenkilöstön turvaaminen. Vuoden 2027 lopussa, kahden kokonaisen toimintavuoden seurannan jälkeen, tulee arvioida, onko lisäresurssin tarve valvonnassa pysyvä.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää esittää Hollolan kunnanhallitukselle määrääikaisen valvontaeläinlääkärin viran voimassaolon jatkamista 31.12.2027 saakka.

Tiedoksi

kunnanhallitus, kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, elinvoimajohtaja, eläinlääkintähuollon päällikkö, henkilöstöpalvelut

Ympäristöterveyslautakunta, § 27, 26.05.2026

Ympäristöterveyslautakunta, § 49, 13.10.2026

§ 49

Talousarvion toteutuminen Päijät-Hämeen ympäristöterveys 1-8 2026

HOLDno-2026-378

Ympäristöterveyslautakunta, 26.05.2026, § 27

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Liitteet

1 Päijät-Hämeen ympäristöterveys talousarvion toteutuminen 1-4 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää Päijät-Hämeen ympäristöterveyden taseyksikön tuloslaskelman. Lisäksi esitetään vastuualueiden liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden liikevaihto ja liiketoiminnan kulut ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden liikevaihdon ylijäämä on 30.4.2026 0,52 milj. euroa.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-huhtikuulta 2026.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Ympäristöterveyslautakunta, 13.10.2026, § 49

Valmistelijat / lisätiedot:

Maarit Kuivala-Ruiz, talouspäällikkö, maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi

Terhi Löppönen, taloussuunnittelija, terhi.lopponen@hollola.fi

Liitteet

1 Päijät-Hämeen ympäristöterveys talousarvion toteutuminen 1-8 2026

Talousarvion toteutuminen sisältää Päijät-Hämeen ympäristöterveyden taseyksikön tuloslaskelman. Lisäksi esitetään vastuualueiden liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen toteutuminen. Katsauksessa on myös esitetty toiminnallisten tavoitteiden ja riskienhallintatoimenpiteiden toteutuminen.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden liikevaihto ja liiketoiminnan kulut ovat kehittyneet pääosin talousarvion mukaisesti.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden liikevaihdon ylijäämä on 31.8.2026 0,3 milj. euroa.

Liitteenä raportti talousarvion toteutumisesta tammi-elokuulta 2026.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee talousarvion toteutumisen tiedoksi.

Tiedoksi

sopimuskunnat, hallinto- ja talousjohtaja, talouspalvelut, talouspäällikkö

Ympäristöterveyslautakunta, § 59, 11.12.2024
Ympäristöterveyslautakunta, § 79, 09.12.2025
Ympäristöterveyslautakunta, § 28, 26.05.2026
Ympäristöterveyslautakunta, § 50, 13.10.2026

§ 50

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteumaraportti 31.8.2026

HOLDno-2024-958

Ympäristöterveyslautakunta, 11.12.2024, § 59

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Liitteet

1 Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2025-2028

Ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntö, elintarvikelaki (297/2021) 39§, eläinlääkintähuoltolaki (765/2009) 10§, tupakkalaki (549/2016) 84 § ja terveydensuojelulaki (763/1994) 6§ edellyttävät kuntia laatimaan ja hyväksymään ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman. Valvontasuunnitelmassa kuvattavia asioita ovat mm. valvonnan painopisteet, säännölliset tarkastukset, näytteenotto ja valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi. Valvontasuunnitelmissa käsitellään myös muuta valvontaa, muita ympäristöterveydenhuollon tehtäviä sekä tehtävien hoitamiseen käytettäviä resursseja. Valvonnan on oltava laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää.

Ruokavirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira ovat laatineet Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman kaudelle 2025-2028. Valtakunnallisen valvontaohjelman yhteisessä osassa määritellään ympäristöterveydenhuollon valvonnan yleiset ja yhteiset periaatteet. Lisäksi Valvira on laatinut terveydensuojelun ja tupakkalain valtakunnalliset valvontasuunnitelmat. Ruokaviraston vastuulla oleva elintarvikeketjun kansallinen valvontasuunnitelma ei ole vielä ilmestynyt mutta valvonnan painopisteet on kuvattu.

Päijät-Hämeen ympäristöterveydessä on laadittu ympäristöterveydenhuollon lakialat kattava valvontasuunnitelma vuosille 2025–2028, jossa on otettu huomioon valtakunnallisissa valvontaohjelmissa ja -suunnitelmissa esitetyt asiat ja suhteutettu ne toimialueen valvontaympäristöön. Eri lakialojen mukaiset valvontasuunnitelmat ovat yhteisen osan liitteenä. Valvontasuunnitelman yhteisessä osassa on kuvattu mm. valtakunnalliset valvonnan painopisteet, resurssit, henkilöstön koulutus, laatujärjestelmä, päätösvallan delegointi sekä valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi ja raportointi. Lisäksi on kuvaus valvontayksikön varautumisen periaatteista. Lakialakohtaisissa suunnitelmissa on kuvattu tarkemmin valvonnan toteuttaminen ja valvontamenettelyt. Eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelmassa on mm. kuvaus eläinlääkäripalveluiden ja valvontatehtävien järjestämisestä, maksuista ja elinlääkintähuollon painopistealueista.

Ympäristöterveysjohtaja esittelee valvontasuunnitelman lautakunnalle kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää hyväksyä Päijät-Hämeen ympäristöterveyden valvontasuunnitelman ohjelmakaudelle 2025-2028.

Lisäksi ympäristöterveyslautakunta päättää, että se seuraa valvontasuunnitelman toteutumista kolmannesvuosittain erillisen raportoinnin perusteella.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 09.12.2025, § 79

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Liitteet

1 Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2025-2028, päivitys vuodelle 2026

Päijät-Hämeen ympäristöterveydessä on laadittu ympäristöterveydenhuollon kaikki lakialat kattava valvontasuunnitelma valvontaohjelmakaudelle 2025–2028. Siinä on otettu huomioon valtakunnallisissa valvontaohjelmissa ja -suunnitelmissa esitetyt asiat ja suhteutettu ne toimialueen valvontaympäristöön. Valvontasuunnitelmassa kuvattavia asioita ovat mm. valvonnan painopisteet, säännölliset tarkastukset, näytteenotto ja valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi. Valtakunnallisessa eläinlääkintähuoltolain valvontaohjelmassa on kuvattu eläinlääkäripalvelujen järjestäminen sekä valvontatehtävien toimeenpano.

Ympäristöterveyslautakunta on kokouksessaan 11.12.2022 § 59 hyväksynyt Päijät-Hämeen ympäristöterveyden valvontasuunnitelman ohjelmakaudelle 2025-2028. Vuodelle 2026 valvontasuunnitelmaan on tehty seuraavat päivitykset:

- Kohdemäärät ja näytteenottomäärät on päivitetty kaikilla lakialoilla.
- Suunnitelmallisen valvonnan tarkastusmäärät on päivitetty vastaamaan henkilökohtaisten valvontasuunnitelmien määriä.
- Vuodelle 2026 suunnitellut uudet valvontatyötä tukevat projektit, valvonnan painopisteet sekä varautumisen ylläpitäminen on päivitetty.
- Vuodelle 2026 valvontaan ja siihen liittyviin tehtäviin käytettävä resurssitarve on päivitetty. Määräaikainen valvontaeläinlääkäriresurssi vuodelle 2026 on otettu huomioon.
- 1.1.2026 voimaan tulevan eläinlääkintähuoltolain mukaiset muutokset on päivitetty eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelmaan.
- Muutokset kunnaneläinlääkäripäivystyksen järjestämisessä 1.1.2026 alkaen on kuvattu eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelmassa.
- Muutokset keskusviranomaisten organisaatioissa 1.1.2026 alkaen on pyritty huomioimaan suunnitelmassa. Aluehallintovirastojen ja Valviran toiminnot lakkaavat ja ympäristöterveydenhuollon ohjaus tulee Ruokavirastosta sekä uudesta Lupa- ja valvontavirastosta.

Hyväksyessään ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman vuosille 2025-2028, ympäristöterveyslautakunta on päättänyt seurata valvontasuunnitelman toteutumista kolmannesvuosittain erillisen raportoinnin perusteella.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta hyväksyy ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman päivityksen vuodelle 2026 liitteen mukaisena.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 26.05.2026, § 28

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Liitteet

1 Valvontasuunnitelman toteuma 30.4.2026

Ympäristöterveyslautakunta on kokouksessaan 11.12.2024 § 59 hyväksynyt ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman ohjelmakaudelle 2025-2028. Samalla lautakunta on päättänyt seurata suunnitelman toteutumista kolmannesvuosittain erillisen raportoinnin perusteella.

Valvontasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden, painopisteiden ja projektien toteutumisen tilanne 30.4.2026 on kuvattu liitteenä olevassa yhteenvedossa. Sen perusteella voidaan todeta, että säännöllinen valvonta ja asetetut tavoitteet näyttävät kokonaisuutena toteutuvan suunnitellusti. Säännöllisen valvonnan tarkastuksia on tehty ajankohtaan nähden odotettua vähemmän. Tämä selittyy pääosin normaalilla vuodenaikaisvaihtelulla. Valvonnan toteutumista seurataan tiimipalavereissa ja mahdollisiin poikkeamiin puututaan. Näytteenotto näyttää toteutuvan suunnitellusti.

Myös vuodelle 2026 suunnitellut projektit etenevät asetetun aikataulun mukaisesti, samoin yksikön omien painopisteiden toteutus. Valtakunnalliset painopisteet on suunniteltu koko ohjelmakaudelle ja niitä ei välttämättä ole vielä aloitettu.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee valvontasuunnitelman toteumaraportin 30.4.2026 tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Ympäristöterveyslautakunta, 13.10.2026, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Sanna Kousa, terveydensuojeluinsinööri, sanna.kousa@hollola.fi

Mika Rouhiainen, johtava terveydensuojeluinsinööri, mika.rouhiainen@hollola.fi

Liitteet

1 Valvontasuunnitelman toteuma 31.8.2026, Päijät-Hämeen ympäristöterveys

Ympäristöterveyslautakunta on kokouksessaan 11.12.2024 § 59 hyväksynyt ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman ohjelmakaudelle 2025-2028. Samalla lautakunta on päättänyt seurata suunnitelman toteutumista kolmannesvuosittain erillisen raportoinnin perusteella.

Valvontasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden, painopisteiden ja projektien toteutumisen tilanne 31.8.2026 on kuvattu liitteenä olevassa yhteenvedossa. Sen perusteella voidaan todeta, että säännöllinen valvonta ja asetetut tavoitteet näyttävät kokonaisuutena toteutuvan suunnitellusti. Tupakka- ja lääkelain osalta ollaan valvonnassa hieman jäljessä aikataulusta. Tupakkalaissa on tapahtunut runsaasti muutoksia vuoden aikana ja niihin perehtyminen on vaatinut resurssia.

Valvontaprojektit etenevät sekä elintarvike- että terveydensuojelulain valvonnan osalta suunnitellusti.

Näytteenotto on toteutunut ajankohtaan nähden vilkkaana, koska se painottuu voimakkaasti kesäaikaan. Tältä osin tilanne tulee loppuvuoden aikana tasoittumaan. Suunnittelematonta näytteenottoa on liittynyt myös vesihuollon häiriötilanteisiin.

Varautumisen osalta osaamista on ylläpidetty laaditun suunnitelman mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee tiedoksi valvontasuunnitelman toteumaraportin 31.8.2026.

Tiedoksi

elinvoimajohtaja

Ympäristöterveyslautakunta, § 29, 27.05.2025

Ympäristöterveyslautakunta, § 67, 12.11.2025

Ympäristöterveyslautakunta, § 51, 13.10.2026

§ 51

Päätös kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuuden muuttamisesta

HOLDno-2023-969

Ympäristöterveyslautakunta, 27.05.2025, § 29

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Tausta ja nykytilanne

Päijät-Hämeen ympäristöterveys järjestää kunnalliset eläinlääkäripalvelut Asikkalassa, Hartolassa, Heinolassa, Hollolassa, Iitissä, Kärkölässä, Orimattilassa, Padasjoella ja Sysmässä. Lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi yhteistoiminta-alueella on kymmenen kunnaneläinlääkäriä ja kaksi valvontaeläinlääkäriä vakituista virkaa sekä kaksi eläintenhoitajan tehtävää. Lisäksi vuodelle 2025 on perustettu määräaikainen valvontaeläinlääkäri virka.

Eläinlääkäripäivystys virka-ajan ulkopuolella järjestetään vuoden 2025 loppuun saakka voimassa olevalla sopimuksella yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa.

Päivystyspalvelua pieneläimille viikonloppuisin hankitaan vuoden 2025 loppuun saakka ostopalveluna Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:ltä. Orimattilan länsiosien eläinlääkäripalvelut hankitaan ostopalveluna Helsingin yliopiston

Tuotantoeläinsairaalaalta. Tuotantoeläinsairaala hoitaa myös eläinlääkäripäivystyksen Orimattilan kaupungin alueella lukuun ottamatta viikonloppujen päiväaikaista pieneläinpäivystystä.

Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 §:n mukaan kunnan on järjestettävä arkipäivisin virka-aikana peruseläinlääkäripalvelu asukkaidensa pitämiä kotieläimiä varten sekä sellaisten yhteisöjen pitämiä kotieläimiä varten, joilla on kotipaikka kunnan alueella. Muita kotieläimiä kuin hyötyeläimiä varten palvelu on kuitenkin järjestettävä vain, jos palvelua ei ole muuten saatavilla. Lisäksi kunnan on järjestettävä kiireellistä eläinlääkäriapua alueellaan olevia kotieläimiä varten kaikkina vuorokaudenaikoina.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026. Uusi laki määrittää kuntien lakisääteisen eläinlääkäripalveluiden järjestämisvastuun vanhaa lakia selkeämmin. Velvoitteisiin eläinten hyvinvoinnin, eläintautien, merkinnän ja rekisteröinnin, sivutuotteiden sekä tuonnin ja viennin valvonnan osalta ei tule muutoksia.

Alueellisen järjestäjän tulee määritellä lakisääteisten eläinlääkäripalvelujen järjestämistapa ennen uuden lain voimaantuloa. Järjestämisvastuuta määritettäessä on otettava huomioon alueen yksityinen eläinlääkäripalvelujen tarjonta. Laissa säädetään myös yliopistollisesta eläinsairaala toiminta-alueensa järjestäjien järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tuottajana. Lain 18 §:n

mukaan yliopisto tuottaa järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja julkisina eläinlääkäripalveluina siinä laajuudessa kuin eläinlääkäreiden koulutuksen ja eläinlääketieteellisen tutkimuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen vaatii.

Uuden lain vaatimukset järjestäjälle

Eläinlääkintähuoltolain 3.4 §:n mukaan kunta, jäljempänä järjestäjä, huolehtii alueellaan eläinlääkäripalvelujen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon järjestämisestä siten kuin tässä laissa säädetään. Järjestäjän tehtävistä huolehtii lautakunta tai muu monijäseninen toimielin.

Uuden lain mukaan kunnan on järjestettävä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka määritellään lain 8 ja 9 §:issä. Tehtävien hoitamista varten järjestäjällä on oltava tarpeellinen määrä kunnaneläinlääkärin virkoja. Järjestäjän tulee järjestää 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävillä eläimillä. Lisäksi tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkärinapu).

Eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka turvataan tarvittavilta osin julkisen järjestämisvastuun kautta, ovat:

- 1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
- 2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
- 3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys säännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- 4) rokotus;
- 5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- 6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
- 7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettävillä naudoilla, sioilla, lampaille, vuohille ja poroille;
- 9) kastratio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
- 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- 11) sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus;
- 12) perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia

toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;

13) synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus;

14) eläimen lopetus.

Eläinlääkintähuoltolain 9 §:n mukaan kunkin järjestäjän järjestämisvastuun laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella. Järjestäjän tulee järjestää 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville eläimille. Lisäksi tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkäriapu). Muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä muiden järjestäjälle laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi. Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Eläinlääkintähuoltolain 10 §:n mukaan järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Eläinten pitopaikassa annettavien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla järjestäjän alueella pidettäviä kotieläimiä varten.

Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä sitä tarvitsevia eläimiä varten myös virka-ajan ulkopuolella. Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, kiireellistä eläinlääkäriapua on annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkäriapua järjestämisvastuussa olevan järjestäjän alueelle.

Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja on saatavilla arkipäivisin ainakin virka-aikaan. Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen.

Eläinlääkäripalvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäri käy tarvittaessa eläinten pitopaikassa, kun palveluja tuotetaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkäriin vastaanotolle.

Eläinlääkintähuoltolain 20 §:n mukaan järjestäjän velvollisuudesta huolehtia elintarvikelain ja sillä täytäntöön pantavien säännösten noudattamisen valvonnasta säädetään mainitussa laissa.

Järjestäjän on huolehdittava muissa 1 §:n 3 momentissa mainituissa laeissa kuin elintarvikelaissa kunnaneläinlääkärille säädettyjen tai näiden lakien nojalla määrättyjen valvontatehtävien hoidon edellytysten järjestämisestä alueellisten ja valtakunnallisten valvontaa koskevien suunnitelmien mukaisesti.

Eläinlääkäripalvelujen markkinakartoitus Päijät-Hämeessä

Eläinlääkäripalvelujen järjestämismääräytysten mukaisesti ja alueellisen palveluntarjonnan kartoittamiseksi on koottu tiedot alueella toimivista yksityisistä eläinlääkäripalveluiden tuottajista. Päijät-Hämeessä toimii yhteensä yhdeksän pieneläinvastaanottoa tai -klinikkaa, lisäksi kuusi toimijaa tarjoaa palvelua eläinten pitopaikoissa. Eläinlääkäripalveluiden tuottajille lähetettiin kysely, jolla selvitettiin toiminnan laajuutta, luonnetta ja hinnoittelua.

Vastausten perusteella osassa järjestämismääräytysten mukaisista kunnista on tarjolla yksityisiä eläinlääkäripalveluita sekä lemmikki- että tuotantoeläimille. Toimijoiden koko vaihtelee, suurin osa on usean eläinlääkäriin klinikoita, joissakin yrityksissä työskentelee vain yksi eläinlääkäri. Ilta- ja yöaikaista yksityistä eläinlääkäripalvelua ei ole tarjolla Päijät-Hämeessä. Ympäri vuorokauden päivystäviä yksityisiä pieneläinsairaaloihin alueella ei ole. Kiireettömiä eläinlääkäripalveluita on tarjolla pienikokoisille seura- ja harrastuseläimille arkena päiväaikaan. Yksityisillä eläinlääkäriasemilla on samankaltainen laaja peruseläinlääkäripalveluvalikoima kuin kunnaneläinlääkäriin vastaanotoilla, joka sisältää muun muassa rokotuksia, tavanomaisten tulehdus- ja aineenvaihduntasairauksien hoitoa, tuki- ja liikuntaelinsairauksien tutkimuksia ja hoitoa, näytteenotto- ja kuvantamispalveluita, kastroatio- ja sterilisaatioleikkauksia ja perustason hammashoitoa. Lisäksi osalla klinikoista on tarjolla erikoistasoisia eläinlääkäripalveluita, kuten esimerkiksi ct-kuvantamista, ortopedisia leikkaustoimenpiteitä, silmätutkimuksia- ja toimenpiteitä, ja erityisosaamista vaativaa kirurgiaa ja hammastoimenpiteitä.

Järjestämismääräyksen laajuus

Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunta on eläinlääkintähuoltolain 3.4 §:n mukaisesti järjestäjä Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Iitin, Kärkölan, Padasjoen ja Sysmän kuntien sekä Heinolan ja Orimattilan kaupunkien osalta.

Eläinlääkintähuoltolain 9 §:n nojalla järjestäjän on määritettävä järjestämismääräyksiensä laajuus.

Eläinlääkintähuoltolain 8.1 §:n mukaisen luettelon kaikkien eläinlääkäripalvelujen sisällyttäminen alueelliseen järjestämismääräytteen on tarpeellista kyseisten palvelujen riittävän alueellisen saatavuuden sekä laissa järjestäjälle säädyttyjen muiden tehtävien hoidon turvaamiseksi. Näitä ovat muun muassa kiireellisen eläinlääkäriin avun saatavuus, valvontatehtävät sekä eläintautivalmius. Palvelukohtaiset perustelut ovat seuraavat:

1) Yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi; välttämätön osa muista järjestämismääräytteen mukaisista eläinlääkäripalveluista (mm. rokotus), joten kuuluu aina järjestämismääräytteen.

2) Kissojen ja koirien tunnistusmerkintä; koiran tunnistusmerkintä on lakisääteinen velvollisuus koirien omistajille, joten on välttämätöntä varmistaa palvelun saatavuus kaikissa tilanteissa. Koirien ja kissojen tunnistusmerkintä on sisällytettävä järjestämismääräytteen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintauti- ja eläinsuojeluvalvonnassa on varauduttava tunnistusmerkintään kerralla suuri määrä eläimiä, joten on tärkeää varmistaa, että kunnaneläinlääkärit voivat toimia tässä tehtävässä.

3) Eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaukeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta

("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen, sillä eläinterveyskäynnit koskevat tuotantoeläimiä ja toteutetaan pääasiassa osana terveydenhuoltokäynnejä.

4) Rokotus; Kansanterveydellisistä syistä on varauduttava ihmisten ja eläinten välillä leviävien tarttuvien tautien (kuten rabies, leptospiira) ennaltaehkäisyyn nopeasti käynnistettävillä rokotuksilla. Tämän vuoksi palvelun on kuuluttava järjestämisvastuuseen. Rokotukset ovat olennaisia infektioautien ehkäisyssä. Vähentämällä infektioautien esiintymistä edistetään sekä eläinten että ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Kansanterveyttä edistetään rokottamalla eläimiä vaarallisia zoonooseja kuten rabiasta vastaan sekä vähentämällä muiden eläintautien esiintymistä ja siten mikrobilääkkeiden käyttöä infektioautien ja niiden jälkitautien hoidossa. Rokottaminen on sisällytettävä järjestämisvastuuseen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintautivalmiuden vuoksi on varauduttava tarvittaessa rokottamaan kerralla suuri määrä eläimiä esimerkiksi epidemiatilanteessa, tai laittomasti maahantuotuja eläimiä.

5) Loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet; ihmisten ja eläinten välillä leviävät loiset, (muun muassa heisimadot ja suolinkaiset) on voitava estää, palvelun riittävydestä on huolehdittava ja mahdolliseen nopeaan lääkitystarpeeseen lisääntymiseen on varauduttava sisällyttämällä palvelu järjestämisvastuuseen. Vähentämällä loistautien esiintymistä edistetään eläinten terveyttä ja hyvinvointia koko Suomessa. Tiedot loistaudit ovat zoonooseja, ja siten loisten häädöllä ja ehkäisyllä edistetään myös kansanterveyttä. Loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet on sisällytettävä järjestämisvastuuseen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintautivalmiuden näkökulmasta on varauduttava lääkitsemään kerralla suuri määrä esimerkiksi laittomasti maahantuotuja eläimiä.

6) Suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen; suun terveydenhuollon kohtuuhintaisten palvelujen riittävyys on varmistettava koko alueella sisällyttämällä nämä järjestämisvastuuseen. Yksityinen toimija voi valita asiakkaansa, joten suun terveydenhuollon järjestäminen on viime sijassa järjestäjän vastuulla. Kunnallisessa eläinlääkintähuollossa tarjottavat suun terveydenhuoltoon liittyvät perustoimenpiteet eivät merkittävästi vaikuta markkinoiden toimintaan.

7) Sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

8) Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettävillä naudoilta, sioilla, lampaille, vuohille ja poroilla; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

9) Kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle; kuuluu järjestämisvastuuseen aina tuotantoeläinten osalta, ja kohtuuhintaisten palvelun saatavuus on välttämättömä varmistaa järjestämisvastuuseen sisällyttämällä myös kissojen osalta eläinsuojelullisista syistä (kissapopulaatioiden syntymisen estämiseksi). Kissojen hallitsematon lisääntyminen ja kissan päätyminen kulkukissaksi johtavat eläinten hyvinvointiongelmien. Lisäksi kissat

voivat levittää eläintauteja ja zoonooseja, joista seuraa riskejä eläinten ja ihmisten terveydelle. Löytöeläinten talteenotto on eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (693/2023) kunnille asetettu velvoite, ja tehostamalla kissojen kastraatioita ja sterilisaatioita vähennetään kuntien kustannuksia löytöeläinten osalta. Koirien kastratio sisällytetään myös järjestämisvastuuseen palvelun saatavuuden varmistamiseksi. Yksityinen toimija voi valita asiakkaansa, joten koiran kastration järjestäminen on viime sijassa järjestäjän vastuulla. Koiran kastratio voi olla välttämätön harvinaisessa tilanteessa, jossa uroskoiran todetaan kantavan *Brucella canis* -bakteeria. *Brucella canis* voi tarttua myös ihmiseen.

10) Sairaalan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin; kuuluu olennaisena osana kiireelliseen eläinlääkäriinapuuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

11) Sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

12) Perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitetulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon; kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

13) Synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus; kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen

14) Eläimen lopetus. Kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettu huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut. Kiireettömiä eläinlääkäripalveluita on kattavasti tarjolla, mutta sisällyttämällä välttämättömät palvelut järjestämisvastuuseen järjestäjä varmistaa, että palveluita on saatavilla kaikissa tilanteissa ja myös poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Järjestämisvastuuseen kuuluva yliopistollisen eläinsairaalan osuus Päijät-Hämeen alueen palvelutuotannosta on normaalioloissa kohtuullinen eikä sillä ole vaikutusta yksityisten toimijoiden toimintaedellytyksiin. Järjestämisvastuun taustalla on järjestäjän viimekätinen järjestämisvastuu eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaisten palvelujen järjestämisessä.

Lain 17 §:ssä säädetään muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalveluiden järjestämisestä. Täydentävien palveluiden osuus Päijät-Hämeen alueen eläinlääkäripalvelutuotannosta on vähäinen eikä sillä ole vaikutusta yksityisten toimijoiden toimintaedellytyksiin.

Täydentävinä toimenpiteinä järjestämisvastuun ulkopuolelta järjestetään:

1) Kuvantamistutkimus tilanteissa, joissa sairaan eläimen asianmukainen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi sitä edellyttää. Viivytyksetön kuvantamistutkimus on usein tarpeen asianmukaisen diagnoosin ja jatkohoidon tarpeen määrittämiseksi annettaessa kiireellistä eläinlääkäriapua (esimerkiksi vatsaontelon ultraäänitutkimus henkeä uhkaavan verenvuodon havaitsemiseksi).

2) Leikkaushoito henkeä uhkaavissa hätätilanteissa, kuten keisarinleikkaus koirille, mikäli eläimen lähettäminen jatkohoitoon viivytyksettä ei ole mahdollista. Leikkaushoidon viipyminen voi aiheuttaa eläinsuojelullisen ongelman tai hengenvaaran, mikäli eläin ei ole kuljetuskuntoinen tai jatkohoitoa yksityisellä palveluntuottajalla ei ole saatavilla.

3) Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito myös muille kuin tuotantoeläimille. Kunnaneläinlääkäri ei ole mahdollista selvittää luotettavasti, pidetäänkö eläintä tuotantoeläimenä vai lemmikkinä. Lisääntymiseen liittyviä palveluita (esim. hevosten tiineystarkastus tilakäynnillä) ei ole alueella saatavilla yksityisiltä palveluntuottajilta kohtuullisen etäisyyden päästä.

Muut kuin lakisääteiseen järjestämisvastuuseen kuuluvat eläinlääkäripalvelut tulee hinnoitella markkinaehtoisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää, että Päijät-Hämeen ympäristöterveyden eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu eläinlääkintähuoltolain 9 §:n nojalla on laajuudeltaan 8 §:n listauksen mukainen. Järjestämisvastuu kattaa yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut.

Lisäksi lautakunta päättää, että täydentävinä toimenpiteinä järjestämisvastuun ulkopuolelta järjestetään:

1. kuvantamistutkimus tilanteissa, joissa sairaan eläimen asianmukainen tutkimus ja hoito sitä edellyttää
2. leikkaushoito henkeä uhkaavissa tilanteissa
3. lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito myös muille kuin tuotanto-eläimille.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 12.11.2025, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026. Alueellisen järjestäjän tulee määrittää kunnallisten eläinlääkäripalvelujen laajuus ennen lain voimaantuloa.

Ympäristöterveyslautakunta on tehnyt päätöksen (§ 29, 27.5.2025) kunnallisten eläinlääkäripalvelujen laajuudesta 1.1.2026 alkaen. Maa- ja metsätalousministeriöltä saadun ohjeistuksen mukaan kunnallinen päätös, jolla määritellään

eläinlääkäripalveluja koskeva järjestämisvastuu, muodostaisi SGEI-toimeksiannon (komission päätös 2021/21/EU). Toimeksiannossa tulee olla viittaus SGEI-päätökseen.

Koska ympäristöterveyslautakunnan päätös on tehty ennen ministeriön ohjeistuksen saamista, siitä puuttuu viittaus SGEI-päätökseen. Viittaus voidaan tehdä lisäpöytäkirjalla.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää, että ympäristöterveyslautakunnan päätöksessä § 29, 27.5.2025 tarkoitettuihin eläinlääkäripalveluihin sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen annettua komission päätöstä (2012/21/EU).

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyslautakunta, 13.10.2026, § 51

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Lindholm, eläinlääkintähuollon päällikkö, hanna.lindholm@hollola.fi
Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, silja.makela@hollola.fi

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) astui voimaan 1.1.2026.

Ympäristöterveyslautakunta on tehnyt päätöksen (§ 29 27.5.2025 sekä § 67 12.11.2025) kunnallisten eläinlääkäripalvelujen laajuudesta uuden lain voimaan tullessa. Päätöksessä § 29 27.5.2025 kuvataan palvelujen laajuus.

Eläinlääkintähuoltolain § 17 mukaisten täydentävien palveluiden osuus Päijät-Hämeen ympäristöterveyden järjestämistä palveluista on vähäinen, vuonna 2026 arviolta noin 5 %:a. Tarjotut täydentävät palvelut eivät vaikuta yksityisten toimijoiden toimintaedellytyksiin.

Lautakunnan päätöksessä § 29 27.5.2025 järjestämisvastuun ulkopuolisia täydentäviä palveluita järjestetään lisääntymiseen liittyvien toimenpiteiden osalta päätöksen kohdan kolme mukaisesti: lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito myös muille kuin tuotantoeläimille. Tämä rajaa käytännössä narttukoirien sterilaatioleikkauksen palveluiden ulkopuolelle.

Eläinsuojeluvalvonnassa pitopaikoista haltuun otettujen eläinten määrä on lisääntynyt. Jos eläimiä ei voida palauttaa pitopaikkaan, eläinsuojeluviranomainen voi päätyä eläimen myymiseen tai luovuttamiseen uudelle omistajalle. Eläinten myyminen tai luovuttaminen on tarpeen järjestää viipymättä valvonnan resurssoinnin turvaamiseksi. Ennen myymistä tai luovuttamista eläimille järjestetään niiden tarvitsemaa terveydenhoitoa ja pieneläimet usein steriloidaan. Yhdestä pitopaikasta haltuun otettu eläinmäärä voi olla suuri eikä yksityisiä eläinlääkäripalveluja välttämättä ole saatavilla tarkoituksenmukaisessa ajassa riittävästi. Siksi myös kunnallisessa eläinlääkintähuollossa on tarpeen suorittaa sterilaatioleikkauksia naaraspuolisille lemmikkieläimille, kuten narttukoirille.

Palveluntarjonnan laajuuden muutoksella ei oleteta olevan vaikutusta jatkossa tarjottavien palveluiden jakautumiseen järjestämisvastuun piirissä olevien ja täydentävien palveluiden kesken.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää muuttaa täydentävinä palveluina järjestämisvastuun ulkopuolella järjestettävien palvelujen osalta päätöksen § 29 27.5.2025 kohtaa 3 seuraavasti:

3) Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset, tutkimukset ja sterilaatioleikkaukset sekä lisääntymisongelmien hoito myös muille kuin tuotantoeläimille.

Tällä päätöksellä sekä ympäristöterveyslautakunnan päätöksellä § 29 27.5.2025 määriteltävä kunnallinen järjestämisvastuu on Euroopan komission päätöksen 2012 /21/EU mukainen alueellinen SGEI-palveluvelvoite (Services of General Economic Interest).

Tiedoksi

eläinlääkintähuollon päällikkö, sopimuskunnat, Helsingin yliopiston tuotantoeläinsairaala, Lahden kaupungin ympäristöterveys

§ 52

Ilmoitusasiat

Pöytäkirjat

21.9.2026 Hollolan kunnanvaltuuston pöytäkirjanote § 59 Hallintosääntö 09/2026 toimivallan päivityksiä

Esityslistat

Kirjeet

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee tiedoksi tässä pykälässä olevat ilmoitusasiat.

Tiedoksi

-

§ 53

Ajankohtaiset asiat

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee tiedoksi tässä pykälässä olevat ajankohtaiset asiat.

Tiedoksi

-